

Krajina škriatkov

SUZANA HORN

Suzana Horn

Krajina Škriatkov

Obálka: Miroslav Kulich
Korektúra: Eva Piarová

ISBN 978-80-570-1193-4

1. príbeh

Škriatkuľka tvorivosti

Nakukla som do ríše škriatkov, mojich škriatkov, a veru mala som sa na čo pozerat'! Ako sa mi to podarilo? Stačilo sa zapozerať na nejaké miesto alebo len zatvoriť oči a už som bola tam.

Prvá krehká a jemná bytôstka, ktorú som zbadala, bola drobučká, jemnučká, celá v bielom. Jej oblečenie bolo z látky a pierok. Takto vyzeral škriatok fantázie. Obrovské zvedavé očiská veľmi pozorne sledovali všetko naokolo. Možno nebol taký krehučký, ako vyzeral, ale nepochybne bol jedným z najmenších škriatkov. Chcel byť všade a vedieť o všetkom, ale do ničoho sa neplietol. Prečo? Aby sa nezašpinil. Jeho čistučké oblečenie, pokožka, vlásky a pierka mali ostať biele. Mal veľký strach zo špiny a bol presvedčený, že ak sa raz zašpiní, špina sa nebude dať zmyť a on už nebude taký belostný.

Kto sa špiny vôbec nebál, zato však mal najdôležitejší hlas v tejto krajine, bol neupravený a strapatý škriatok v dokrčených šatách, ktorý pôsobil veľmi nevrlo. Vedel sa smiať, ale nesmial sa. Vedel sa vľúdne rozprávať, ale nerozprával sa, radšej sa ostatným škriatkom vyhýbal. Keby mohol, ani by nevykukol zo svojho domčeka. Bol to škriatok učenc. Všetci sa mu radšej vyhli, pokiaľ od neho nepotrebovali radu. Veru zaujímavá dvojica. Jeden od všetkých utekal, aby sa mohol venovať len tomu, čo ho zaujíma, druhý sa vyhýbal ostatným preto, lebo sa bál špiny. Našťastie v tejto krajine žila aj škriatkuľka

tvorivosti. Ako jediná vedela škriatka učenca na niečo prehovoriť a bola aj sestrou malého škriatka fantázie, ktorého často prezývali škriantík. Všetci ju mali veľmi radi, pretože bola odvážna a originálna. Každý deň mala vlasy, mihalnice aj oblečenie inej farby. Práve ona začala sledovať situáciu vo svojej krajine. Každý škriatok si robil, čo chcel, a niektorí nerobili nič, lebo sa im nechcelo, a celé dni prespali. Lenže každý škriatok mal na starosti niečo, o čo sa mal starať, aby sa krajina zveľadila. O akej krajine to stále hovorím? Predsa o mojej, o krajine mojich škriatkov. Hlavnou úlohou škriatka učenca bolo hľadať zamestnania pre svojho človeka – teda pre mňa. Táto úloha ho veľmi nudila, pretože on sa nechcel venovať ničomu inému než bádaniu. Pri snahe svoju úlohu čo najskôr splniť sa dostala do krajiny škriatkuľka učiteľka. Hoci ju mali ostatní radi, ona si nevedela nájsť dobrého priateľa a cítila sa osamelá.

„Musíme situáciu riešiť,“ povedala jedného dňa škriatkuľka tvorivosti bratovi.

„Akú situáciu?“

„Naša krajina nie je v poriadku. Ten, kto by sa o ňu mal starať, sa vôbec nestará. Prijíma sem škriatkov, ktorí sem vôbec nepatria, a tí sú potom smutní. Musíme to zmeniť.“

„Ako?“

„Zmeníme vodcu škriatkov!“

„Ale veď to je hróóózne ťažké! Musela by si prejsť cez Močiar neistoty a Skaly pochybností. A vôbec nevieme, ako cesta ku kľúčiku, ktorý ti dá moc stať sa vodkyňou, pokračuje.“

„Pozri, braček, škriatok učenec získal kľúčik pri zrodení našej krajiny – čiže narodení človeka. Rada škriatkov nám ponúkla kľúčik pre toho, koho si sami zvolíme. Nám sa zdal najvhodnejší on, ale teraz je čas zmeniť to. Už nechcem takto ďalej žiť.“

„Tak sa presťahujme...“

„Nikdy! Ja som verný škriatok. Neodídem zo svojej krajiny, budem ju budovať. Chcem sem pozvať škriatkov, ktorí k nám patria. Napríklad, prečo tu nemohol žiť škriatok múzejník? Lebo to škriatok učenec nedovolil! Žiarlivec!“

„Lenže on je múdry a vie to posúdiť najlepšie.“

„Nie, nevie! Je tu veľa nespokojných škriatkov, ale jeho to vôbec nezaujíma! Idem mu oznámiť, že idem po kľúčik,“ vyhlásila škriatkuľka. Ju ako jediné škriatok učenec vždy prijal bez výhrad a šomrania. Vypočul si jej slová a tváril sa zachmúrene, ale v hĺbke srdca sa veľmi tešil. On sám mal pred škriatkuľkou prirodzený rešpekt, ale nechcel svoju radosť ukázať, preto povedal: „Dobre, ak to tak cítiš, nech sa ti podarí splniť tvoj zámer.“

„A ako to cítiš ty?“ spýtala sa škriatkuľka s trochu zachmúreným pohľadom.

Škriatok učenec zaváhal, potom šepol: „Zdedené nie je cennejšie ako dobrodružstvo,“ a prvýkrát po dlhom čase sa usmial. Škriatkuľka

pochopila, že aj on mal už dosť vodcovstva a len čakal na niekoho ako ona, kto by sa podujal sa na nebezpečnú púť. Tiež sa usmiala a zakývala mu na rozlúčku. Na cestu si so sebou zobrala aj svojho malilinkého papagája, ktorý mal také dlhé mihalnice, že cez ne nič nevidel, a riadil sa len intuíciou. Čím bol starší, tým sa mýlil menej a škriatkuľka ho pokladala za veľmi dobrého spoločníka, pretože vedel rozprávať.

„Ale nechod’,“ prehováral svoju sestru škrifantík, keď ju odprevádzal k močiaru.

„Už som ti povedala, že musím a aj veľmi chcem. Dokonca mám z tohto rozhodnutia taký dobrý pocit, že by som už nedokázala urobiť krok späť.“

„Ale si škriatkuľka, neviem, či by nemali vládnuť len škriatkovia.“

„Neviem o zákone, ktorý by zakazoval vládnuť škriatkuľkám.“

Na hraniciach, kde sa začínal močiar, sa dvojica rozlúčila. Škriatkuľka tvorivosti sa vydala na svoju dobrodružnú púť a jej brat sa vrátil domov. No už cestou si všimol, že má na nohe veľký čierny fľak. Asi sa zašpinil v močiaru. Zdesil sa a takmer prestal dýchať. Už videl pred sebou to najhoršie – svoju smrť. Doma si fľak starostlivo obzrel v zrkadle, potom sa začal pozeráť na vaňu. Umyť sa či neumyť? Rozmýšľal skoro hodinu, ale nakoniec sa umyl. Aký šok! Fľak z jeho belostného tela zmizol, dokonca aj z pierok a oblečenia – stačilo všetko trochu namočiť. Nemohol veriť vlastným očiam. Prešla ďalšia hodina váhania, potom vybehol von a lietal po najšpinavších

pivniciach a po tých častiach lesa, kde bolo najviac lístia. Domov sa vrátil ešte špinavší ako predtým, ale stačilo sa umyť a špina bola preč. Obrovský objav v jeho živote.

Prestal sa báť špiny a zrazu, rovnako ako jeho sestra, dostal obrovskú chuť urobiť pre svoju krajinu niečo užitočné. Jediné, čo mu napadlo, bolo získať magické pero, ktoré by z človeka, ktorému krajina patrí, urobilo úspešného spisovateľa. Podobne ako škriatkuľka tvorivosti sa rýchlo pripravil na cestu, ale on nikomu nepovedal, kam ide. Chcel všetkých prekvapiť.

No vráťme sa k škriatkuľke tvorivosti, ktorá so svojim papagájom rýchlo zdolala Močiar neistoty a tešila sa, že je určite vyvolená, keď cestu tak svižne zvládla. Lenže potom prišla do pustej krajiny s veľkými kameňmi, kde bolo na každom kroku plno chodníčkov a šípok. Po porade s papagájom vyrazila jedným z chodníčkov.

Po chvíli pochopila, že krajina je jedno veľké bludisko.

Keď si chcela oddýchnuť a dotkla sa jedného z kameňov, zrazu sa ocitla pred močiarom. Neverila vlastným očiam. Tvrdohlavo prešla močiar a znova začala hľadať správny chodník v bludisku. Prvý, druhý, tretí raz, stále s rovnakým výsledkom. Mnohokrát sa vrátila z bludiska a merala cestu cez močiar a už mala pocit, že vyskúšala všetky chodníky, ale cesta ju vždy vrátila späť.

„Ja to nedokážem,“ povedala nakoniec vyčerpaná papagájovi.

„Nuž, neistota, pochybnosti, už je to tu. Musíš byť tvrdohlavá a neprestajne skúšať. Premýšľam, ako to bludisko zdoľať, ale nič mi

nenapadlo,“ povedal papagáj a škriatkuľka súhlasila. Ved’ už na rôznych chodníkoch nechávala značky, kúsky oblečenia a vždy akoby išla iným smerom, pretože ich ani raz nenašla.

„Budem tu aj celý život,“ vzdychla nakoniec. „Nerobím to len pre seba, ale aj pre ostatných škriatkov!“ a znova sa dala do boja s bludiskom. Vždy, keď doň vošla, mala pocit, že našla tú správnu cestu, ale nakoniec sa vždy vrátila pred močiar. Hoci bola unavená, každý návrat na začiatok zocelil jej odhodlanie, až sa začala na všetkom zabávať. Cestu si spríjemňovala tým, že ostrovčekom v močarine dávala mená, rovnako aj kameňom v bludisku, vždy podľa toho, na čo sa podobali. Až si všimla, že ostrovčeky a kamene sú už ako jej priatelia, poznala ich tvar a zrazu si prestala všímať šípky aj chodníky. Pocítila zvedavosť. Zabudla na svoju úlohu, pretože chcela vidieť nové kamene, ktoré ešte nevidela a nepomenovala. Aké bolo jej sklamanie, keď pred sebou zrazu uvidela lúku.

„To je čo?“ spýtala sa nahlas.

„Znova sme pred močiarom?“ spýtal sa papagáj, ktorý nič nevidel.

„Nie, teraz je tu nejaká lúka.“

„To znamená, že sme prešli bludiskom!“

„Čože? To je pravda. Hurá!“ potešila sa škriatkuľka. Konečne pochopila svoj úspech. Nadšene vykročila vpred, ale po pár krokoch zastala.

„Čo je?“ spýtal sa papagáj.

„O tejto krajine nič nevieme, nehovorí sa o nej v legendách, preto musíme byť opatrní a všetko pozorne sledovať pre prípad, že sa zas niekam vrátíme,“ povedala škriatkuľka a znova sledovala tvary stromov, kameňov a lúčku. „Už som z toho kráčania unavená,“ vzdychla po nejakom čase.

„V tom prípade si oddýchni a pomenuj túto novú krajinu. Keď sa vrátite domov, budeme o nej rozprávať legendy.“

„Mám pomenovať celú krajinu?“ To bola veľká výzva. Pomenovať krajinu je iné ako dať meno kameňu či ostrovčeku.

„Čo tak Krajina trpezlivosti... Áno, áno, krajina lúčok a lesov s cestou trpezlivosti, lebo pokiaľ budem trpezlivá, určite sa dostanem k svojmu cieľu.“

„Výborne, Krajina trpezlivosti,“ súhlasil papagáj, a keď si škriatkuľka oddýchla, pokračovali v ceste.

„Myslíš, že budem bojovať s nejakou príšerou?“

„Na to sa mi zdáš príliš maličká a neozbrojená.“

„Možno aj príšera bude malá.“

„Radšej by som nestretol príšeru.“

„Ja by som chcela nejakú vidieť. Ah, aha, tam je to?“

„Čo?“

„Skálna stena s výklenkom, v ktorom visia kľúčiky.“

„Len opatrne.“

„Dobre,“ prikývla škriatkuľka a prestala sa ponáhľať. Vtedy si uvedomila, že stíchlo aj čudné vrčanie v lese, ktorý obklopoval

chodník. Nebola si istá, či sa jej to len nezdalo, preto zrýchlila a vrčanie pripomínajúce vlka pred útokom zosilnelo. Znova spomalila, až sa dostala k skalnej stene. V lese nič nezazrela, ale stále sa pozorne obzerala okolo, či niekoho alebo niečo neuvidí. Ku kľúčikom viedol strmý, ale zdolateľný chodník. Vyšla po ňom hravo a zrazu bola pri kľúčikoch – bolo ich dvanásť.

„Ktorý si mám vybrať?“ spýtala sa papagája.

„Sú všetky rovnaké?“

„Niektoré sú zlaté, iné strieborné,“ povedala škriatkuľka a prizrela sa kľúčikom bližšie. To ju pobavilo, pretože v ich lesku zbadala svoj odraz. „Ja som ale špinavá!“ zabávala sa, no potom ju čosi zarazilo. Nie vo všetkých videla svoj odraz, v skutočnosti len v jednom, v tom prvom. Bez váhania si ho zobrala. „Tento je môj, tento patrí mne,“ v jej hlase bolo cítiť odhodlanie. Vedela, že svoj kľúčik už nikdy nikomu nedá.

„Teraz už len zvládnuť cestu späť,“ povedal papagáj.

„To už nejako zvládneme,“ usmiala sa spokojne škriatkuľka a zrazu si na chodníku pred sebou všimla tieň a hneď nato obrovského vlka.

„Aká pekná škriatkuľka, dáš mi ten kľúčik?“

„Nikdy ho nikomu nedám! Radšej s tebou budem bojovať!“

„A čo ak od toho závisí život tvojho brata? Ak mi ho dáš, pomôžeš mu dostať sa zo zlej situácie, v ktorej sa ocitol na ceste za magickým perom.“

„Môj brat na žiadnu cestu nešiel,“ povedala vlkovi rozhodne škriatkuľka.

„Ale išiel a ty teraz ohrozuješ jeho život tým, že mi nechceš dať kľúčik...“

„Kľúčik je len môj, a ak je môj brat v ohrození, radšej mu pôjdem pomôcť a vyslobodím ho, ako by som sa vzdala kľúčika, ale aj tak ti neverím.“

„Ako myslíš, no aj keď mi neveríš, budeš musieť nasadnúť na môj chrbát, lebo len tak sa dostaneš späť. Iná cesta odtiaľto nevedie,“ povedal veľký vlk. Škriatkuľka vedela, že boj s vlkom by bol márný, preto sa rozhodla, že si nechá poradiť od papagája, a ten radil:

„Máš kľúčik, no len ak sa vrátíme domov, bude mať význam.“

„Pôjdeme s ním? Vieš, ja by som radšej nešla.“

„Lenže on nás aj tak inou cestou nepustí,“ povedal papagáj a mal pravdu. Škriatkuľka si, bledá od strachu, sadla na vlkov chrbát a mocne sa chytila jeho srsti. Ten sa hneď rozbehol, stačilo mu pár veľkých skokov a bol pred jej domčekom.

„To nie je možné,“ šepľala škriatkuľka.

„Ešte sa neteš, v každej skúške si obstála, nedala si mi kľúčik ani si sa ma nezľakla natoľko, aby si nevysadla na môj chrbát, ale je tu ešte jedna vec. Zato, že som ťa doviezol domov, mi musíš niečo dať.“

„Kľúčik ti nedám!“ povedala rozhodne škriatkuľka. „Ale dám ti... čarovnú ceruzku. Stačí, ak si ňou potrieš mihalnice, a budeš ich mať každý deň inej farby, rovnako aj vlasy... teda srst'. Berieš?“